

המועצה הדתית בבת-ים

דוח בדיקה כספי

1. כללי

1.1 מצבה הכספי הקשה של המועצה הדתית וגרעונויותיה הכבדים, הועלו בדיונים שנערכו במועצת העירייה. לאור זאת, ביקש ראש העירייה את המבקר לבחון את הנושא ולהגיש לו את ממצאיו.

1.2 הבדיקה החלה לפני מספר חודשים, אולם היא "נעצרה" מייד בתחילתה, כתוצאה מהשביתה הנמשכת חודשים ארוכים של עובדי המועצה הדתית, עד עצם היום הזה, בגלל אי-קבלת תשלומי שכרם, וכתוצאה מאי-שיתוף הפעולה של רואה החשבון החיצוני של המועצה הדתית. לפיכך, לא ניתן היה לקבל את המסמכים להם נזקקה הביקורת בבדיקתה.

1.3 ממצאי הבדיקה יציגו את מצבה הכספי של המועצה הדתית, נכון לסוף שנת 2004, וזאת על בסיס נתוני המאזנים הכספיים, שהוכנו על-ידי רואה החשבון של המועצה הדתית. כמו-כן, הוכן אומדן לגרעון הכספי של המועצה, נכון לסוף שנת 2005. האומדן הוכן על-ידי מבקר העירייה בשיתוף הממונה על המועצה הדתית.

1.4 הביקורת נפגשה ושוחחה עם בעלי התפקידים המרכזיים במועצה הדתית בשנים האחרונות, ה-יו"ר, הסגנים, המזכיר, שני הממונים על המועצה הדתית בהווה וכן עם מנכ"ל הרשות לשירותי דת במשרד ראש הממשלה, גזבר העירייה ומנהל מחלקת החשבות, וכן עם נציגת העובדים במועצה הדתית.

1.5 הביקורת מבקשת לציין **לחיוב** את שיתוף הפעולה הפורה לו זכתה מצד כל נבחרי הציבור של המועצה הדתית בעבר, וממלאי התפקידים ועובדיה בהווה, בנכונות לעזור ולסייע בהבהרות והמצאת המסמכים להם נדרשה הביקורת (מלבד רואה החשבון של המועצה הדתית).

2. נושאי הביקורת

2.1 הביקורת התמקדה בבדיקתה בבחינת מצבה הכספי של המועצה הדתית וניסיון להגיע לממצאים ולמסקנות באשר לגרעון הכספי, נכון לסוף שנת 2004, ואומדן כספי משוערך לסוף שנת 2005, והסיבות שהביאו להיווצרותו של גרעון זה.

2.2 הביקורת בחנה את הנושאים הללו, החל משנת 1995, שנות כהונתו של ה-יו"ר י. ו. ובעיקר בשנות כהונתו של ה-יו"ר, מר ר. ב., שהחל בתפקידו במאי '98 וסיים את תפקידו במאי 2004.

המועצה הדתית

2.3 בידי הביקורת מצויים הדוחות הכספיים, שנערכו על-ידי רואה החשבון של המועצה הדתית משנת 1995 ועד שנת 2004. על-פי נתוני דוחות כספיים אלו, נערכה הבדיקה. נתוני שנת 2005 אינם מבוססים על דוח כספי, אלא על נתונים כספיים ואומדנים שנאספו ביחד עם הממונה על המועצה הדתית.

3. ניהול המועצה הדתית

3.1 למען הסדר הטוב ומאחר שהמועצה הדתית מצוייה במשבר ביחסי העבודה ובשביתה ממושכת, עשתה הביקורת סדר בהתרחשויות, בכהונת בעלי התפקידים שניהלו את המועצה הדתית והארועים שארעו בה בעשור השנים האחרון.

משנת 95 - מאי 98 - המועצה הדתית מנוהלת על-ידי ה-יו"ר, מר י.ו.
מאי 98 - מאי 2004 - המועצה הדתית מנוהלת על-ידי ה-יו"ר, מר ר.ב.

יוני 2004 - דצמבר 2004 - המועצה הדתית מנוהלת במשך חצי שנה ע"י ממונה שהתמנה על-ידי מנהל שירותי הדת במשרד ראש הממשלה, מזכיר המועצה הדתית בעבר, מר י.ג.

ינואר 05 - מאי 2005 - מר י.ג. סיים את תפקידו ופרש לגמלאות ובמשך חצי שנה לא מונה כל נושא תפקיד אחר שניהל את המועצה הדתית.

מאי 05 - ואילך - מנהל שירותי הדת ממנה שני "ממונים" לניהול המועצה הדתית: מר צ.ד. ומר צ.ב. לאחר תקופה קצרה, מר צ. ב. פורש מתפקידו ומר צ.ד. מנהל בפועל ולבדו את ענייני המועצה הדתית.

3.2 הפעילות במועצה הדתית

יוני-יולי 2003 - המועצה הדתית מצוייה בגרעון כספי שאינו מאפשר לה לשלם את מלוא שכר עובדיה. עובדי המועצה מקבלים משכורות חלקיות.

ספט' 03 - אוגוסט 04 - שביתה מתמשכת של עובדי המועצה הדתית בגין אי-תשלום שכר.

ספט' 04 ואילך - עבודה ושביתות לסירוגין של עובדי המועצה עקב אי-תשלום שכרם, והדבר נמשך כמעט לאורך כל שנת 2005 ואף בתקופה זו של הכנת הדוח.

במהלך התקופה מחודש ספטמבר 2003 ועד היום, שבתו עובדי המועצה הדתית ולא עבדו במשך כשנה ומחצה!

המועצה הדתית

3.3 בשנים 2003 ו-2004, שכרה המועצה הדתית את שירותיו של רואה חשבון חיצוני ב.מ. כל מסמכי הנהלת החשבונות של המועצה הדתית ממחצית 2003 ואילך הועברו אליו. מסיבות השמורות עמו, ובעיקר על רקע אי-קבלת מלוא שכרו, לא שיתף פעולה רואה החשבון עם הביקורת, ולמעט פגישה אחת איתו לא הצליחה הביקורת לשוחח איתו יותר ולקבל הסברים לשאלותיה ולו פעם אחת.

4. תקציב המועצה הדתית

4.1 מדי תחילת שנה, מכינה הנהלת המועצה הדתית הצעת תקציב שנתי, הכוללת את תחזית הכנסותיה והוצאותיה. תקציב ההכנסות מתבסס על שלושה מקורות כספיים:

4.1.1 הכנסות עצמיות - מגביית אגרות ממתן שירותים.

ההכנסות העצמיות מהוות כ- 10% מתקציב ההכנסות הכולל. הכנסות אלו באות מהפעילות בנושאי רישום הנישואין, כשרות, הפעלת המקוואות והשכרת אולם "עדן".

4.1.2 **הכנסות חיצוניות - משני מקורות:** משרד הדתות/משרד ראש הממשלה והעירייה ביחס של 60/40. תקציב זה מהווה את עיקר הכנסות המועצה הדתית, ולפיכך, חייב להיות מאושר על-ידי שני גורמים אלו.

4.2 ראוי להדגיש, כי למרות שהצעת התקציב היתה מועברת למשרד הדתות בתחילת השנה, תשובת המשרד לגבי גובה השתתפותו היתה ניתנת רק לקראת סוף השנה, בחודשים ספטמבר/אוקטובר. מאידך, הביקורת לא מצאה ולו פעם אחת אישור לתקציב המועצה הדתית שניתן על-ידי עיריית בת-ים.

תוצאות ומסקנות הבדיקה

5. הביקורת מציגה בטבלה ה-מצ"ב את הנתונים הכספיים, שאותם ריכזה מהדוחות הכספיים השנתיים, שהוכנו על-ידי רואה החשבון של המועצה הדתית, החל משנת 95' - 2004 (הנתונים הינם באלפי ש"ח). טבלאות מפורטות של הנתונים הכספיים - מוצגים בנספח א'.

המועצה הדתית

השנה	הכנסות	הוצאות	(גרעון) עודף שנתי	(גרעון) עודף מצטבר
1995	5,853	5,327	526	264
1996	6,691	7,205	(514) (1)	(732)
1997	7,072	7,248	(176)	(908)
1998	8,869	9,317	(447)	(1355)
1999	+ 10,303 359	9,938	+ 365 (2) 359	(631)
2000	+ 9,480 477	10,287	(807) (3) (331)	(4) (962)
2001	9,814	10,661	(847)	(1,809)
2002	10,030	11,219	(1,189)	(2,998)
2003	6,687	9,224	(2,536)	(5,572)
2004	7,052	8,743	(1,691)	(7,263)
2005	6,390			

* פירוט ההכנסות וההוצאות כולל פירוט העברות הכספיות של עיריית בת-ים למועצה הדתית - מוצגים בהרחבה ובפירוט בנספח א'.

(1) ראה הערות בנושא הגרעון הכספי בשנה זו בטבלאות בנספח א'.

(2) תקציב נוסף שהתקבל מעיריית בת-ים לכיסוי גרעונות.

(3) התקבלה הקצבה מיוחדת בסך 477 אש"ח ממשדד הדתות ועיריית בת-ים, לפיכך הוקטן הגרעון ל- 331 אש"ח.

(4) גרעון זה כולל בתוכו הפרשות המיועדות לחופשה צבורה לעובדים בסך של 1,060 אש"ח. בניכוי סכום זה, השנה מסתיימת במאזן כספי חיובי.

6. ממצאים עיקריים:

6.1 שנת "חילופי השלטון" במועצה הדתית, ב- 1998, הסתיימה בגרעון שנתי של 447 אלפי ש"ח ובגרעון מצטבר של 1,355 אלפי ש"ח (שמתוך זה 769 אלפי ש"ח הינם עבור הפרשה לפדיון ימי חופשה צבורה של העובדים). שנת 1999, הסתיימה במאזן כספי חיובי, שהוריד את הגרעון המצטבר ל- 631 אלפי ש"ח (הגרעון נובע בעיקרו מהכללת ההפרשה לתשלומי חופשה צבורה בגובה 840 אש"ח). שנת 2000 הסתיימה בגרעון כספי מצטבר על-פי הדוחות הכספיים בסך של 962 אש"ח, אולם, מאחר שגם בתחשיב הגרעון הזה נלקחה ההפרשה לחופשה צבורה של עובדים בסך של 1.060 אש"ח, בפועל, גם שנה זו הסתיימה במאזן כספי חיובי. על-פי המאזנים הכספיים משנת 2001 ואילך, סיימה המועצה הדתית את פעילותה על-פי הדוחות הכספיים, מדי שנה בשנה בשנים שלאחר מכן בגרעון כספי שוטף שהלך וגדל והביא בעקבותיו לגידול הגרעון המצטבר, שהגיע בסוף שנת 2002 לכדי שלושה מיליון ש"ח, ובסוף שנת 2004 ל- 7.3 מיליון ש"ח, (מתוכם 1 מיליון ש"ח לפדיון ימי חופשה צבורה). אומדן הגרעון הכספי החזוי לשנת 2005 מסתכם בשיעור של 9.8 מיליון ש"ח.

לדברי יו"ר המועצה הדתית, גם שנת הכספים 2001 היתה מסתיימת באופן חיובי לו העירייה היתה מעבירה למועצה הדתית את 800 אש"ח, שהועברו רק בשנת 2002 (ראה פירוט בסעיף 8.6.4) ובקיצוץ 1,010 אש"ח ההפרשה לפדיון חופשה צבורה גם שנת פעילות זו היתה מסתיימת לדבריו במאזן כספי חיובי.

6.2 אין כל בסיס לנתוני גובה הגרעון הכספי ולמספרים שנזרקו לחלל האוויר בחדר ישיבות מועצת העירייה אודות גובה הגרעון הכספי המגיע ל-21 מיליון ש"ח (כנראה שהגיע לידי כמה מחברי המועצה הדתית המסמך, שאותו הכין הממונה על המועצה הדתית להצעת התקציב לשנת 2006, הכוללת בקשה לכיסוי הגרעון המצטבר, וביחד עם בקשתו לתקציב לשנת 2006 ותקציבי הפיתוח הוא הגיע לסכום הכספי הנ"ל).

6.3 לדעת הביקורת, גרעונה של המועצה הדתית נובע ממספר סיבות:

(1) ההפחתה המשמעותית בתקציבי ההשתתפות החיצוניים של משרד הדתות ובהתאם לכך גם של עיריית בת-ים. הפחתה הנובעת כתוצאה מהקריטריונים שקבע משרד הדתות על-פי החלטת בית-המשפט בעקבות בג"צ ראשון-לציון בנושא הנדון, בדצמבר 2001.

החלטה זו הובילה לקיצוץ דרסטי של 3 מיליון ש"ח מדי שנה בשנה, שניצנו החלו בשנת 2002, אולם תוצאותיו "המשבריות" הורגשו באופן ברור משנת 2003 ואילך.

המועצה הדתית

(2) אל מול הפחתה תקציבית משמעותית זו לא השכילו משרד הדתות (החל משנת 2003 מינהל שירותי הדת במשרד ראש הממשלה) ובהנהלת המועצה הדתית בבת-ים) להתארגן ולהערך במהירות לתכנית התייעלות והבראה שתוביל לכך שהיקף הוצאותיה של המועצה הדתית, ובעיקר בתחום העסקת כוח-אדם (המהווה כ-90% מהוצאותיה) יהיה תואם להיקף הכנסותיה של המועצה הדתית. עד היום, טרם גובשה אצל הממונה על שירותי הדת ואין מיושמת תכנית ההבראה למועצות הדתיות בארץ. לפיכך, מדי חודש בחודשו צוברת המועצה הדתית גרעון שוטף של כ-150 אש"ח, נכון לשנת 2005, זאת מאחר שההקצבות החיצוניות נמוכות באופן משמעותי מסך ההוצאות ובעיקר לשכר (המועצה הדתית בבת-ים אינה יכולה לפעול באופן עצמאי ליישום תכנית ההבראה ללא אישור וגיבוי של הממונה על שירותי הדת).

לדברי ה-יו"ר לשעבר, כבר בראשית שנת 2003 הוכנה על-ידו תכנית הבראה במטרה להביא לצמצום הוצאותיה, אולם התכנית לא התקבלה על-ידי משרד הדתות שהבטיח להכין תכנית הבראה לכל המועצות הדתיות בארץ. לדבריו, תכנית ההבראה הוצגה גם לאחר מכן לראש העירייה הנבחר הנוכחי ול-מ"מ ראש העירייה וגם במקרה זה התכנית הועברה למשרד הדתות ולא אושרה לביצוע.

הביקורת ביקשה לקבל לידיה את תכניות ההבראה הללו, אולם אלו לא הוצגו לה, למרות בקשותיה.

(3) מעבר לשירותים שבהם מחוייבת המועצה הדתית בחוק בתחום הכשרות, נישואין, עירובין וטהרת המשפחה, הוצאותיה התפעוליות של המועצה הדתית קשורות באופן ישיר או עקיף לתרבות התורנית ולארועים, לפרסום ולפעולות בתחום זה, הלכו ותפחו בשנים 1999-2002, באופן משמעותי, בערך פי ארבעה יותר מאשר בשנת 1997, הוצאות, שבחלקן לפחות, הביקורת סבורה, ניתן היה לחסוך בהן גם בשנים שהמועצה הדתית קיבלה את מלוא הקצבותיה, כל שכן מאז שנפלה החלטת בג"צ ראשון-לציון בדצמבר 2001.

6.4 יו"ר המועצה הדתית הנבחר בשנת '98, מר ר. ב., פעל באופן נמרץ והצליח להגדיל את נפח פעילותה של המועצה הדתית באופן משמעותי בהשוואה לקודמיו בתפקיד, וזאת כתוצאה מיכולתו להשיג תקציבים ולהגדיל בזכות קשריו האישיים את תקציבי ההשתתפות החיצוניים ממשרד הדתות ומעיריית בת-ים. מתקציב שנתי שהגיע בשנים '96-'97 בתקופת כהונתו של ה-יו"ר י. ו., לכדי 6.7-7 מיליון ש"ח עלה תקציב המועצה הדתית בתקופת כהונתו של ר. ב. ב-50%, לכדי 10.6 - 11.2 מיליון ש"ח, בשנים 2001 - 2002. בנוסף לכך, הצליח להשיג ה-יו"ר הנבחר גם תקציבי פיתוח, בהיקף נכבד של כ-7 מיליון ש"ח, באמצעותם שופץ המקווה ברמת-יוסף, נהרס ונבנה מקווה חדש בהלפר (המקווה טרם נפתח לשימוש) והחלו בבניית מקווה חדש בשכונת עמידר.

המועצה הדתית

6.5 תקציבי ההשתתפות של משרד הדתות ועיריית בת-ים מהווים 90% מתקציב ההכנסות של המועצה הדתית. ההכנסות העצמיות מפעילותה של המועצה בתחום רישום נישואין, כשרות ושחיטה, טהרת המשפחה והשכרת אולם הארועים "עדן" מהוות רק 10% מתקציב הכנסותיה והמשמעויות מכך ברורות.

6.6 חלקו המירבי של תקציב פעילות המועצה, כ- 85% ומעלה הוצא לתשלומי שכר העובדים ותשלומי הפנסיה, 8.8 מיליון ש"ח מתוך 10.7 בשנת 2001, 9.4 מיליון ש"ח מתוך 11.2 מיליון ש"ח בשנת 2002.

תקציב ההוצאות לשכר פחת ממאי 2004 עקב פרישתם של שלושה נבחרי הציבור, שעלותם השנתית הסתכמה ב- 1.6 מיליון ש"ח (גם עלות העסקתם של שני הרבנים הראשיים מטילה נטל כבד על תקציב השכר 1.1 מיליון ש"ח בשנה).

עד שנת 2001 "כיסוי" תקציבי ההשתתפות החיצוניים של משרד הדתות ועיריית בת-ים את מלוא עלויות תשלומי שכר העובדים והגמלאים ואף יותר מכך. בעקבות בג"צ ראשון-לציון (מדצמבר 2001), תקציבי ההשתתפות לא כיסו ואף היו נמוכים באופן משמעותי מעלויות השכר והפנסיה. כך, למשל, בשנת 2002, עלויות השכר והפנסיה בלבד היו גבוהות ב- 300 אש"ח מסך כל תקציבי ההשתתפות ובעיקר החריף המצב משנת 2003 ואילך. בשנת 2003, תקציבי ההשתתפות הגיעו לכדי 6.0 מיליון ש"ח, בעוד עלויות השכר הגיעו לכדי 8.6 מיליון ש"ח, פער של 2.6 מיליון ש"ח, וכך נמשך הדבר עד עצם היום הזה.

6.7 במשך כל השנים נהגו במועצה הדתית להעסיק עובדים במשרות עודפות של כוח-אדם, וזאת מעבר למצבת כוח-האדם המאושר להעסקה של משרד הדתות (והנושא הוצג בדוחות הביקורת שנערכו בעבר במועצה הדתית). לאורך זמן ובדיעבד, הצליח יו"ר המועצה לאשרר את חלקן של משרות אלו.

הביקורת סבורה, מבדיקתה, שהועסקו עובדים שלא לצורך, בין אם באופן קבוע או זמני (הדוגמאות לכך מפורטות בהרחבה בגוף הדוח). כוח-אדם זה הועסק בשנים הללו במועצה ולא תמיד בגלל צורך מקצועי אמיתי, דבר שהעמיס עלויות שכר כבדות על תקציב המועצה. במקביל לכך מצאה הביקורת, כי בשנים '98 ואילך גדלה מצבת הגמלאים, מ- 20 בשנת '95 לכדי 27 בסוף שנת '98 ול- 29 בשנת '99. במקום עובדים אלו שפרשו לגמלאות נקלטו עובדים חדשים. בשנת 2005 הגיעה מצבת הגמלאים לכדי 34 גמלאים.

כתוצאה מפרישה זו לגמלאות, עלתה ההוצאה לתשלומי הגמלה, מ- 1.36 מיליון ש"ח בשנת '97 לכדי 2 מיליון ש"ח בשנים 2000-2003, גידול של כ- 47%. סך כל עלויות תשלומי שכר העובדים והגמלאים שהגיעו בשנת '97 ל- 6.4 מיליון ש"ח, עלו באופן ניכר בשנת '98 ל- 8.2 מיליון ש"ח ול- 9.4 מיליון ש"ח בשנת 2002.

המועצה הדתית

לדברי ה-יו"ר לשעבר, כל העובדים שנקלטו והועסקו בתקופתו במועצה הדתית היה בהם צורך מקצועי, ואילו לגבי חלק מהעובדים עליהם מצביעה הביקורת בגוף הדוח, הוא קיבל אותם "בירושה", ולמרות שהיה מודע לאופן עבודתם ותנאי העסקתם הבלתי ראויים לדבריו, לא יכול היה לשנות זאת או לפטרם בגלל הסכמי העבודה. לדבריו, העלייה בגובה תשלומי הגמלאות בין השנים 97' ל- 98' נובעת בעיקר מפרישה לגמלאות של שלושה נבחרים ציבור, ה-יו"ר ושני סגניו.

6.8 הוצאות תפעוליות - סעיף ההוצאות לפעילות שוטפת הינו "חלון הראווה" של פעילותה של המועצה הדתית כלפי הציבור. מעבר להוצאות הבסיסיות הכרוכות בפעולות שעליהן הינה מחוייבת בחוק בתחום רישום הנישואין, הכשרות, וטהרת המשפחה, פעולות שבהן גם קיימות הכנסות כספיות למועצה, קיימה המועצה הדתית פעילות ענפה בתחום ארועים לציבור שומר המסורת, תרבות תורנית, תמיכות בבתי-כנסת ופעילות תורנית בבתי-ספר וגני, ישיבות וכוללים, בעלות כוללת של מאות אלפי ש"ח לשנה. חלקן של פעולות אלו נערך בשיתוף פעולה הדוק עם עיריית בת-ים. יו"ר המועצה הדתית ראה חשיבות גדולה בפעילות זו ולפיכך, בהתמדה הגדיל את תקציב הפעילות בתחום זה מתקציב פעילות של 840 אש"ח בשנת 97' שהיווה 12% מהוצאות המועצה הדתית, גדל תקציב זה בהתמדה לכדי 1.7 מיליון ש"ח. בשנת 1999 - 17% מתקציב ההוצאות (פי שניים מאשר תקציב 97') ול- 1.8 מיליון ש"ח בשנת 2002. רק בשנת 2003, שנת המשבר הכספי, חלה ירידה תלולה בהיקף הוצאה זו לכדי 582 אש"ח בלבד.

הביקורת בחנה בזהירות סעיף הוצאות זה מחמת "רגישותו" ובדקה כדוגמה את כרטיסי ההוצאות בשנת 2002 ומציינת, כי מצד אחד ברורה לה כוונתו של ה-יו"ר לשעבר להגביר ולהרחיב את פעילותו בתחום התרבות התורנית, אולם, מכאן ועד הוצאות ראוותניות בתחום זה, המרחק הוא גדול מאד.

לדוגמה: הוצאות כספיות רבות לפרסום, לימי עיון והשתלמויות של ה-יו"ר, הוצאות רבות לתשלום הסעות לקברי צדיקים, הסעות לסופי שבוע, לימי עיון, לארועים ולנופש תורני, הוצאות לחגיגות וארועים, תמיכות לבתי-כנסת, הסברה דתית, העברות כספיות לעמותת "אומץ", תרבות תורנית, פעילות להגברת הילודה וכול'. בסעיפים יחודיים אלו הגיעה ההוצאה הכספית בשנת 2002 לכדי 890 אש"ח בהשוואה ל- 220 אש"ח בשנת 97' (פי ארבעה).

לדברי ה-יו"ר לשעבר, במשך כל השנים הללו פעילותו בתחום התרבות התורנית נעשתה בתיאום ובשיתוף פעולה הדוק עם מ"מ ראש העירייה והעירייה והמועצה הדתית נשאו יחדיו בהוצאות הכספיות לביצועם של פעולות וארועים רבים בתחום התרבות התורנית למען ציבור שומרי המסורת בעיר, ועל כך גאוותו.

המועצה הדתית

הביקורת מתרשמת, שבפועל, הפכה המועצה הדתית להיות "הזרוע הארוכה" של עיריית בת-ים לפעילויות בתחום התרבות התורנית, פעילויות והוצאות כספיות שלא ניתן היה לבצע באמצעות העירייה והמחלקה לתרבות תורנית בשל מגבלות תקציביות, והן הוצאו אל הפועל באמצעות המועצה הדתית.

ה-יו"ר לשעבר מציין, כי בשנים 198-2000, תקציב הפעילות של המועצה הדתית היה גדול, אולם לא חרג מתקציב המועצה הדתית המאושר ורק בשנת 2003, קטנו תקציבי ההשתתפות באופן דרסטי והוא הקטין בהתאם לכדי שליש את תקציב הפעילות בתחומים הנ"ל.

6.9 פסיקת בית-המשפט העליון, מדצמבר 2001, בעקבות בג"צ המועצה הדתית ראשון-לציון משנת 97', אילצה את משרד הדתות לקבוע קריטריונים לחלוקת כספי ההשתתפות של תקציבי משרד הדתות למועצות הדתיות בארץ. כתוצאה מקריטריונים אלו שנקבעו, קטנה באופן משמעותי ההשתתפות של משרד הדתות בתקציבי המועצה הדתית בבת-ים ובהתאמה לכך קטנו תקציבי ההשתתפות של עיריית בת-ים ואת הביטוי לכך ניתן לראות באופן חד וברור בתקציבי ההשתתפות של שנת 2003 ואילך. לדוגמה: מתקציב שניתן בשנת 2001 על-ידי משרד הדתות, על סך 3.9 מיליון ש"ח, פחת התקציב בשנת 2002 ל- 3.3 מיליון ש"ח ול- 2.4 מיליון ש"ח בשנת 2003.

הירידה בתקציב משרד הדתות גרמה בעקבותיה באופן ישיר להפחתת הקצבתה של עיריית בת-ים הניתנת למועצה הדתית באותו היחס, כך שסך כל תקציבי ההשתתפות ירד בשנת 2003 ל- 6 מיליון ש"ח לעומת 8.9 מיליון ש"ח בשנת 2001, ירידה של כ- 3 מיליון ש"ח.

במקביל לירידה בהכנסות החיצוניות, חלה ירידה גם בהיקף ההכנסות העצמיות הנובעות מפעילותה של המועצה הדתית, מ- 1,070 אלפי ש"ח בשנת 99' לכדי 927 אלפי ש"ח בשנת 2001, 728 אלפי ש"ח בשנת 2003 ו- 516 אלפי ש"ח בשנת 2004. ירידה זו בהכנסות העצמיות היא תוצאה ישירה של שביתות העובדים המתמשכות, שהחלו במועצה הדתית מספטמבר 2003 בעקבות הלנת שכרם.

הביקורת מציינת, כי משרד הדתות ולאחר מכן הממונה על שירותי הדת במשרד ראש הממשלה, לא השכילו להכין ולכפות תכנית הבראה למועצות הדתיות בארץ, ובמסגרת אישורם את התקציב השנתי להכריחם להתייעל ולהביא לכך שתקציבי ההשתתפות יהיו מאוזנים בהתאמה להוצאות, לפחות בתחום כוח-האדם.

6.10 תקציב ההשתתפות של עיריית בת-ים הינו פועל יוצא של התקציב המאושר של משרד הדתות, פי 1.5 מתקציב משרד הדתות, וזאת מתוקף חוק המועצות הדתיות שקבע, כי משרד הדתות נושא ב- 40% מההוצאות והעירייה ב-60% (וזאת לאחר הפחתת ההכנסות העצמיות). על פני השנים, העבירה העירייה למועצה הדתית תקציבים גדולים. כך, למשל, בשנים 198-2002, העבירה העירייה כ- 5.3 מיליון ש"ח במוצע מדי שנה בשנה. משנת 2003 פחת התקציב המועבר לכדי 3.2 מיליון ש"ח לשנה.

המועצה הדתית

נשמעה טענה חוזרת ונשנית של יו"ר המועצה הדתית לשעבר וסגנו, ששימש כגזבר על חובות כספיים גדולים של עיריית בת-ים למועצה הדתית, ובהיקפים שמגיעים לכדי 3.5 - 4.5 מיליון ש"ח, וזאת לטענתם, על בסיס התקציב שהועבר בפועל על-ידי משרד הדתות, לפיכך, בדקה הביקורת טענה זאת, ובבדיקה נמצא, כי סך כל היקף ההעברות תקציב ההשתתפות של עיריית בת-ים בשנים 98-2004 למועצה הדתית הגיע ל- 32.9 מיליון ש"ח, לעומת תקציב השתתפות מיועד של 33.5 מיליון ש"ח, כלומר סך הכל כ- 600 אש"ח פחות (ראה בטבלה שבסעיף 8.8) (וזאת על בסיס התקציב שאושר להעברה על-ידי משרד הדתות).

בבדיקת ההעברות הכספיות בשנים 98-2005, נמצא, כי העירייה העבירה סך הכל על-פי הדיווחים הכספיים של המועצה הדתית 36.2 מיליון ש"ח לעומת תקציב מיועד בשנים אלו של 37.4 מיליון ש"ח, כלומר סך הכל 1.2 מיליון ש"ח פחות. מאידך, מציינת הביקורת, כי בשנת 2002 העבירה העירייה 800 אש"ח תקציב עודף שהועבר למועצה הדתית, וזאת לאחר החלטת ועדת השרים המיוחדת מדצמבר 2001, שהתנתה את העברת תקציב נוסף זה במסגרת פתרון בעיות התקציב של עיריית בת-ים על-ידי הגורמים הממלכתיים. לדברי גזבר העירייה דאז, לא ניתנה להחלטה זו כל מענה על-ידי משרד הפנים, ולפיכך חובה של העירייה למועצה הדתית, על-פי דעותיהם של הגזבר הנוכחי והגזבר הקודם הינו 400 אש"ח בלבד.

הביקורת ביצעה בדיקה נוספת של סך כל ההעברות הכספיות למועצה הדתית בהשוואה לתקציב השנתי שנקבע בספרי התקציב של העירייה ונמצא, כי בשנים 98-2005 נקבע סך הכל תקציב בעירייה של 34.5 מיליון ש"ח, כשבפועל העבירה העירייה על-פי הנהלת החשבונות של העירייה 35.6 מיליון ש"ח, כלומר תקציב עודף של 1.1 מיליון ש"ח (אין התאמה בין תקציבים אלו מאחר שהתקציב העירוני לכל שנת פעילות נקבע בסוף שנת הפעילות הקודמת, והתקציב מאושר בתחילת השנה, בעוד שתקציב ההשתתפות של עיריית בת-ים הנגזר מתקציב ההשתתפות של משרד הדתות נקבע במהלך שנת הפעילות ולעתים קרובות אף לקראת סופה של השנה. גזבר העירייה טוען, ובצדק, כי אינו מוכן לחרוג מהתקציב שנקבע מראש למועצה הדתית ואושר הן על-ידי מועצת העירייה והן על-ידי משרד הפנים).

ראוי לציין, כי משך שנים העבירה העירייה בסופו של דבר תקציבים גדולים בהרבה יותר מאשר תוכננו במסגרת תקציבי העירייה השונים, וזאת כאשר העירייה היתה במצוקה כספית והיתה מצוייה בתהליכי הבראה.

6.11 תקציב ההשתתפות של משרד הדתות - בשנים 98-2005 העביר משרד הדתות תקציב גדול יותר מאשר תוכנן ותוקצב מלכתחילה. בפועל העביר המשרד 27.4 מיליון ש"ח לעומת תקציב מתוכנן של 24.9 מיליון ש"ח - 2.4 מיליון ש"ח יותר מהמתוכנן.

המועצה הדתית

לדברי יו"ר המועצה הדתית לשעבר, עיריית בת-ים צריכה היתה להעביר את חלקה בהתאם לתקציב שהועבר בפועל על-ידי משרד הדתות ולא על סמך תקציב מאושר/מתוכנן, ולפיכך העירייה חייבת למועצה הדתית 3.2 מיליון ש"ח שהיה מסייע לה מאד בהסדרת הגרעון הכספי, ובייחוד שכר העובדים. הביקורת סבורה, כי לטענה זו אין כל בסיס והצדקה בחוק. גם מנכ"ל המשרד לשירותי דת, שאיתו נפגש המבקר, סבור, כי חובה של העירייה למועצה הדתית מסתכם ב- 600 אש"ח בלבד עבור שנת 2005 וכי החוב נגזר מהתקציב המתוכנן, ולא מהתקציב שהועבר בפועל.

6.12 גרעון המועצה הדתית - על-פי הדוח הכספי לשנת 2004, מגיע הגרעון הכספי המצטבר של המועצה הדתית לכדי 7,263 מיליון ש"ח. מתוך גרעון זה, 6.3 מיליון ש"ח הינם חובות לעובדים מס הכנסה, קופות, קרנות ושכר לעובדים, והשאר לספקים ותביעות משפטיות (1,046 אש"ח מתוך החוב לעובדים נובע מהצורך לתשלום עבור ימי חופשה צבורה לעובדים, ואין מדובר בסכום כספי שיש לממשו באופן מיידי. יחד עם זאת, כללי עריכת הדוחות הכספיים מחייבים הכללתו של חוב זה בגרעון המצטבר).

6.13 הגרעון לשנת 2005 - על-פי אומדן כספי שערכה הביקורת ביחד עם הממונה על המועצה הדתית, סך כל חובותיה של המועצה הדתית מביאים לגרעון מצטבר המגיע לכדי 9.8 מיליון ש"ח, שמרביתו הינו חוב לעובדים ועלויות נלוות, מס הכנסה, קופות וכו' (1 מיליון ש"ח מסכום זה הינן החובות לתשלום ימי חופשה צבורה לעובדים).

6.14 הביקורת סבורה, כי בכל הסדר שיהיה בעתיד, הן לגבי תכנית ההבראה והן באשר להחזרת חובות השכר לעובדים, ראוי יהיה לשקול ולבחון את התקופות הממושכות שבהן היתה המועצה הדתית סגורה לקהל ועובדיה שבתו ולא סיפקו את השירות לתושבי העיר. הנושא הועלה בפני הביקורת על-ידי מנהל המשרד לשירותי הדת במשרד ראש הממשלה, יו"ר המועצה הדתית לשעבר והממונה על המועצה הדתית בהווה.

ממצאי הבדיקה המפורטים

7. מהנתונים הכספיים המפורטים במאזנים הכספיים ותמציתם המוצגת בטבלה **שנספח א'**, עולה:

7.1 כפי שעולה מהדוחות המוצגים בהרחבה בנספח א', בשנים 1995 ו- 1999 מסיימת המועצה הדתית את פעולותיה בסוף השנה במאזן כספי חיובי. במשך כל השנים שלאחר מכן, הסתיימו פעולותיה בגרעון כספי שהלך וגדל ולשיאם הגיעו הגרעונות בשנים 2001 ואילך. בשנת 2001 - גרעון שנתי של 847 אש"ח, בשנת 2002 - 1,189 אש"ח, בשנת 2003 - 2,536 אש"ח ובשנת 2004 - 1,691 אש"ח. כל אלו הביאו את המועצה לגרעון שנתי מצטבר בסוף שנת 2004 ל- 7,263 אש"ח.

המועצה הדתית

ראוי לציין, כי חלק מהגרעון הכספי המצטבר הינה הפרשה עתידית מיועדת לפדיון ימי חופשה צבורה של העובדים. לדוגמה: בשנת 97 נכללת הפרשה בסך 753 אלף ש"ח, ובשנת 2001 הפרשה בסך 1,010 אלף ש"ח, ובשנת 2004 1,047 אלף ש"ח. מאידך, בגרעון הכספי השוטף השנתי נכלל רק ההפרש שבין שנה לשנה.

7.2 החל משנת 1999 ואילך ועד שנת 2004 כולל, מדי שנה, חלה ירידה בהיקף ההכנסות העצמיות של המועצה הדתית. ההכנסות העצמיות בשנת 2004 קטנו בשיעור של 48% בהשוואה לשנת 1999.

לדברי יו"ר המועצה והגזבר לשעבר, הירידה בהיקף הכנסות העצמיות ובייחוד בתחום הרבנות והנישואין ובתחום הכשרות והשחיטה נובעות מהגורמים הבאים:

7.2.1 ירידה בהיקף הזוגות הנרשמים לנישואין, וזאת לאור תהליך ההזדקנות המתרחש בעיר, וגם אלו הבאים להרשם, מרביתם מוציא אישורי תעודות רווקות שתעריף התשלום עליהם הינו זול באופן משמעותי מתעריף התשלום על רישום לנישואין.

7.2.2 פגיעה בהיקף גביית האגרות לכשרות מבעלי עסקים ובפעילותה של המועצה הדתית בשל שביתות עובדים מתמשכות במועצה הדתית.

7.2.3 סגירת מקווה הלפר.

7.2.4 "ניקור" ו-"פלומבות" - הפסקת ביצוע ה-"ניקור" באטליזים (וכתוצאה מכך אי-גביית אגרות). ירידה במכירת "פלומבות" המעידות על כשרות הבשר למשחטה באזור ואיטליזים.

7.3 בג"צ ראשון-לציון

7.3.1 המועצה הדתית בראשון לציון עתרה לבג"צ בשנת 97 בטענה על העדר קריטריונים ברורים לחלוקת כספי ההקצבות הניתנים על-ידי משרד הדתות, וכתוצאה מכך על קיפוחה בהשוואה למועצות דתיות אחרות. הנושא נדון בבית-המשפט במשך ארבע שנים, שבמהלכן חייב בית-המשפט את משרד הדתות לקבוע קריטריונים ברורים לחלוקת הכספים. בדצמבר 2001, הוגשו לבית-המשפט העליון הקריטריונים שקבע משרד הדתות בנושא חלוקת ההקצבות לשירותי הדת במועצות הדתיות.

7.3.2 בקריטריונים אלו נכללו ארבעה מרכיבים:

(1) תקציב שוטף - סכום קבוע לכל המועצות הדתיות.

(2) תקציב על-פי מספר תושבים 11.357 ש"ח לכל תושב יהודי.

(3) תקציב לתשלום פנסיות - על-פי מספר הגמלאים המוכרים על-ידו.

(4) תוספת מרזרבת השר.

חלקו של משרד הדתות יהיה כאמור 40% מההקצבה הכוללת.

המועצה הדתית

- 7.3.3 כתוצאה מקביעת קריטריונים אלו, חלה בשנת 2002 ירידה של 573 אש"ח בתקציב משרד הדתות ביחס לשנת 2001, ובשנת 2003 ירידה בתקציב המיועד ב- 1.4 מיליון ש"ח בהשוואה לשנת 2001 מאחר שהדבר משפיע גם על תקצוב ההשתתפות של העירייה, סך כל ההעברות התקציביות בשנת 2003 מהעירייה וממשרד הדתות היה נמוך ב- 2.9 מיליון ש"ח בהשוואה לשנת 2001, ולדבר זה היתה השלכה ישירה על היקף הגרעון השנתי השוטף, שהגיע לכדי 2.5 מיליון ש"ח, פי שניים בהשוואה לשנת 2002 ופי שלושה בהשוואה לשנת 2001.
- 7.3.4 הביקורת מציינת, כי מספר התושבים היהודים, שעל-פיו מתקצב משרד הדתות את העירייה (בין 133 אלף תושבים ל- 141 אלף תושבים), הינו נמוך ממספר התושבים המוכר בעירייה (170 אלף תושבים). כמו-כן, מפתח התקצוב לגולגולת, על-פיו נקבע התקציב, לדעת כל הגורמים המקצועיים איתם שוחחה הביקורת, הינו נמוך ולא מסוגל לתת מענה לצרכים בפועל.
- 7.3.5 לדברי יו"ר המועצה הדתית לשעבר, החלטת בג"צ ראשון-לציון והקריטריונים שנקבעו במשרד הדתות, גרמו עוול למועצות הדתיות בערים הבינוניות והקטנות, ושיפרו את מצבן של המועצות הדתיות בערים הגדולות.
- ההקצבות הנמוכות שניתנו בעקבות זאת, על-ידי משרד הדתות, הביאו בשנת 2003 להתמוטטותן של מרבית המועצות הדתיות בארץ, שהיקף תקציב ההכנסות שלהן ירד בצורה דרסטית, בעוד שהיקף פעילותן והיקף ההוצאות הכספיות בעיקר לתשלומי שכר, נותר כמעט בעינו, וזאת מחוסר יכולתן של המועצות הדתיות לצמצם בכמות עובדיהן ולבצע תכניות הבראה, ללא אישור וסיוע של משרד הדתות והגורמים הנוספים הקשורים בתכניות הבראה. לדבריו, גם לאחר החלטת בג"צ ראשון-לציון הבטיחו לו ראשי משרד הדתות, כי הכנסותיו המתוקצבות לא ייפגעו והוא ימשיך לקבל את מלוא סכום ההקצבות כמקודם ולראייה תקציב 2002 כמעט ולא נפגע.
- 7.4 מעבר לתקציבים השוטפים שקיבלה המועצה הדתית ממשרד הדתות הצליח יו"ר המועצה לקבל תקציבים לעבודות פיתוח - שיקום המקוואות. מקווה הלפר הישן נהרס ונבנה מבנה חדש בהשקעה של 5 מיליון ש"ח (המבנה הוקם, אולם טרם הסתיימו בו עבודות הגמר והוא עומד עזוב ומשמש מטרה לוואנדליזם ולהרס). שופץ מקווה רמת-יוסף בהשקעה של 1.5 מיליון ש"ח, והחלו בבניית מקווה חדש בשכונת עמידר, בהשקעה של 1.85 מיליון ש"ח. גם בנייה זו נמצאת בעיצומה לאחר גמר שלד הבניין.

8. השתתפות העירייה בתקציב המועצה הדתית

8.1 תקציב ההשתתפות של העירייה הינו פועל יוצא של אישור משרד הדתות/משרד ראש הממשלה לתקציב ההשתתפות שלו בתקציב המועצה הדתית, וזאת לאחר שהצעת התקציב של המועצה הדתית מועברת לבחינתו ואישורו. שיעור ההשתתפות של העירייה בתקציב המועצה הדתית הינו כידוע פי 1.5 מתקציב משרד הדתות (יחס של 40%-60%).

8.2 על-פי חוק ועל-פי אישור התקציב הניתן מדי שנה על-ידי משרד הדתות, נדרשת המועצה הדתית לקבל גם את אישור העירייה לתקציבה. הביקורת לא הצליחה למצוא סימוכין ולו פעם אחת לתהליך עבודה מסודר שהתקיים מול העירייה, לפיו, הוגש לעירייה מראש לאישורה תקציבה של המועצה הדתית. נמצאו מכתבי תלונה של גזברי העירייה בעבר ובהווה באשר לאי-העברת תקציב המועצה הדתית לאישור העירייה.

8.3 לדברי יו"ר המועצה הדתית לשעבר, הצעת התקציב השנתית היתה מוגשת למשרד הדתות ובמקביל לעירייה, למ"מ ראש העירייה שטיפל אישית בעניינה של המועצה הדתית (הביקורת לא מצליחה להבין אם כך, מדוע גזבר העירייה לא ידע מכך ומדוע לא התקיים תהליך עבודה מסודר של בחינת התקציב ואישורו?).

8.4 אישור משרד הדתות לתקציב השנתי היה מתקבל רק במחצית השנייה של השנה ולעתים קרובות גם לקראת סוף השנה. אישור זה היה מועבר לעירייה רק במועד קבלתו ועל-פיו היתה העירייה מתקצבת את המועצה הדתית.

נוצר מצב, שבשנים שבהם היתה עיריית בת-ים מכינה תקציב שנתי מסודר, לא תאם התקציב שהוכן בתחילת השנה את הדרישות לתקצוב המועצה הדתית שהגיע רק לאחר אישור משרד הדתות וזה כאמור הגיע רק בחודשים אוגוסט-ספטמבר, כלומר לקראת סוף השנה. במצב זה נוצרו פערים בין רצונותיה של המועצה הדתית לתקצוב על-ידי עיריית בת-ים לבין התקציב בפועל שעיריית בת-ים יכולה להעביר לה במסגרת תקציבה השנתי המאושר. דבר זה החרף מאד בשנים 2004 ו-2005, שבהן נוצר הפער בין התקציב השנתי העירוני שאושר כחוק, ובמסגרת זו תקצוב המועצה הדתית, לבין התקצוב שאותו היתה המועצה הדתית אמורה לקבל על-פי התקציב שאושר על-ידי משרד הדתות.

8.5 כאמור, מצאה הביקורת, כי אישורי משרד הדתות לתקציב המועצה הדתית, בחלק גדול מהשנים, אושרו רק בחודשי השנה האחרונים, כך שהמועצה הדתית פעלה במחצית השנה הראשונה על בסיס הצעת התקציב שלה בלבד, או על בסיס תקציב השנה הקודמת, ומבלי שקיבלה לכך כל אישור ומבלי שידעה מה בסופו של דבר יהיה תקציבה השנתי.

8.6 הביקורת מציינת, שבסך הכל נהנתה המועצה הדתית "מהענות נדיבה" (וזאת בלשון המעטה) של עיריית בת-ים לבקשות התקציב שלה. לדוגמה:

המועצה הדתית

- 8.6.1 במרץ 1999, הודיע גזבר העירייה ל-יו"ר המועצה הדתית, כי מסגרת התקציב של המועצה תהיה התקציב שאושר ב- '98, קרי, 4,765 אש"ח, ובהפחתה של 10%, כלומר תקציב של 4,288 אש"ח ודרש לקבל את הצעת התקציב בהתאם. במכתב נוסף, מאפריל '99, מודיע גזבר העירייה למועצה הדתית, כי תקציב העירייה למועצה הדתית לא יעלה על 3.2 מיליון ש"ח. בפועל, באותה השנה, העבירה העירייה 5,895 ש"ח - כמעט פי שניים מאשר תכננה להעביר. גם מבדיקת העברת התקציב שהועבר מול התקציב שהיתה העירייה אמורה להעביר על-פי מפתח 40/60 מול תקציב מאושר של משרד הדתות, העירייה העבירה 250 אש"ח מעבר לתקציב (העירייה אמורה היתה להעביר רק 5,645 אש"ח).
- 8.6.2 בשנת 2000, הודיע גזבר העירייה ל-יו"ר המועצה הדתית, כי תקציב ההשתתפות של עיריית בת-ים יהיה 4,839 מיליון ש"ח, בהתאם לתקציב שעליו הודיעה העירייה להם. בפועל, העבירה העירייה בשנה זו סך הכל 5.19 מיליון ש"ח, 350 אש"ח נוספים.
- 8.6.3 בשנת 2001, הודיע גזבר העירייה ל-יו"ר המועצה הדתית, כי תקציב ההשתתפות של עיריית בת-ים שאושר על סך 5.0 מיליון ש"ח יצומצם (בגלל מצבה הכספי הקשה וכניסתה לתכנית ההבראה) לכדי 4.725 מיליון ש"ח. קיצוץ של 5.5%. בפועל, העבירה העירייה את מלוא התקציב 5.0 מיליון ש"ח, 375 אש"ח מעל לתקציב שתכננה להעביר.
- 8.6.4 בשנת 2002, העבירה העירייה למועצה הדתית בת-ים 800 אש"ח נוספים, מעבר לתקציב שאושר, וזאת על-פי החלטת ועדת השרים המיוחדת, מדצמבר 2001. ההחלטה שהתקבלה בוועדת השרים התנתה את העברת 828 אש"ח רק במסגרת פתרון בעיות התקציב של העירייה על-ידי הגורמים הממלכתיים. למרות שהעירייה לא קיבלה כיסוי תקציבי לכך ממשרד הפנים, כפי שוועדת השרים התחייבה לו, ולמרות שהדבר גרם לחריגה בתקציבה, ולמרות התנגדות הגזבר, ניתנה לו הוראה מ-מ"מ ראש העירייה לבצע את ההעברה התקציבית (מאוחר יותר התחשבה העירייה על העברה כספית בלתי ראויה זו והחזירה לעצמה כסף זה למורת רוחם של ה-יו"ר וגזבר המועצה הדתית).
- 8.7 יו"ר המועצה הדתית לשעבר וסגנו - הגזבר, העלו טענה בדבר חובות של עיריית בת-ים למועצה הדתית, בהיקף של כ-4-3.5 מיליון ש"ח, ולפיכך, ביצעה הביקורת בדיקה משנים '98 - 2005 לבדיקת סך כל ההעברות הכספיות של עיריית בת-ים ומשרד הדתות בשנים הללו, וזאת ביחס לתקציב המאושר.
- 8.8 הטבלה שלהלן מפרטת את התקציב המאושר וההעברות הכספיות של משרד הדתות ועיריית בת-ים (ב-אש"ח):

המועצה הדתית

2005 - 1998	2004 - 1998		
24,941	22,243	(1) תקציב	משרד הדתות
27,358	24,058	(2) ביצוע	
+ 2,417	+ 1.715	(3) הפרש	
על-פי הדוחות הכספיים של המועצה הדתית			עיריית בת-ים
37,382	33,507	(4) תקציב	
36,180	32,920	(5) ביצוע	
(-1,213)	(-584)	(6) הפרש	
על-פי הנהלת החשבונות של העירייה			
34,448	31,188	(7) תקציב	
35,551	32,461	(8) ביצוע	
+ 1,103	+ 1,273	(9) הפרש	

8.9 על-פי נתוני התקציב והביצוע המוצגים בטבלה, עולה, כי :

8.9.1 משרד הדתות העביר תקציבים עודפים בשיעור של 1.7 מיליון ש"ח בשנים 98-2004 ו- 2.4 מיליון ש"ח בשנים 98-2005 (סעיף (3) בטבלה).

8.9.2 עיריית בת-ים, על-פי ספר התקציב העירוני המאושר, העבירה תקציבים עודפים בשיעור של 1.3 מיליון ש"ח בשנים 98-2004 ו- 1.1 מיליון ש"ח בשנים 98-2005 (סעיף (9) בטבלה). מאידך, בהשוואה לתקציב המאושר על-פי אישור משרד הדתות, העבירה העירייה בשנים 98-2004, 584 אש"ח פחות, ובשנים 98-2005 1,213 אש"ח פחות (ראה סעיף (6) בטבלה).

8.10 כאמור, גזברי עיריית בת-ים בעבר ובהווה טוענים, כי הסכום הכספי שהועבר למועצה הדתית בשנת 2002 בסך 800 אש"ח, בעקבות החלטת השרים המיוחדת משנת 2001, לא היה צריך להיות מועבר, היות שעיריית בת-ים לא קיבלה את ההחזר הכספי של כסף זה ממשרד הפנים, ולפיכך, יש לקזז סכום זה מסך הכל ההעברות הכספיות של העירייה למועצה הדתית וכך אכן נעשה.

8.11 לדברי יו"ר המועצה הדתית, עיריית בת-ים היתה צריכה להעביר למועצה הדתית את חלקה על בסיס התקציב שהועבר אליו בפועל על-ידי משרד הדתות ולא רק על-פי התקציב המתוכנן, ולפיכך, העירייה חייבת לו 3.6 מיליון ש"ח. הביקורת אינה מקבלת עמדה זו לחלוטין. גם מנכ"ל הרשות לשירותי דת במשרד ראש הממשלה סבור, כי עיריית בת-ים חייבת למועצה הדתית 600 אש"ח בלבד -יתרה משנת 2005, שלא הועברה על-פי התקציב המאושר.

9. בניית תקציב המועצה הדתית

- 9.1 הביקורת בחנה את ביצוע התקציב אל מול הצעת התקציב של המועצה הדתית.
- 9.2 מבדיקת הצעת התקציב אל מול הביצוע נמצא, כי בשנת 2003 הוכנה מראש הצעת תקציב גרעונית בשיעור של כ- 1.5 מיליון ש"ח. מבדיקת התקציב אל מול הביצוע נמצא, כי קיימים פערים גדולים בין אומדן ההכנסות הצפוי לבין ביצוע ההכנסות בפועל.
- לדוגמה: שנת 2001 - אומדן תקציבי 11.2 מיליון ש"ח, ביצוע בפועל 9.8 מיליון ש"ח, שנת 2002 - אומדן תקציבי 11.3 מיליון ש"ח, ביצוע בפועל 10 מיליון ש"ח, שנת 2003 - אומדן תקציבי 5.9 מיליון ש"ח, ביצוע בפועל 6.7 מיליון ש"ח, כך, שאי-מימוש תחזית הכנסות אלו ומנגד אי-התאמת תקציב ההוצאות באופן ריאלי להיקף ההכנסות יצר מדי שנה בשנה גרעון שהלך ותפח.
- 9.3 בייחוד מחריף המצב ב- 2002 ואילך, וזאת לנוכח פסיקת בג"צ בנושא המועצה הדתית ראשון-לציון והקריטריונים שנקבעו להשתתפות משרד הדתות בתקציב המועצה הדתית.
- 9.4 קריטריונים אלו הפחיתו משמעותית את ההכנסות המועברות של משרד הדתות ובאופן ישיר גם את ההכנסות המועברות מעיריית בת-ים. למרות זאת, תחזית ההכנסות המשיכה להיות גבוהה, וכתוצאה מכך הסתיימה שנת 2002 בגרעון שנתי שוטף של 1.2 מיליון ש"ח ושנת 2003 בגרעון שנתי שוטף של 2.5 מיליון ש"ח, ושנת 2004 בגרעון שנתי שוטף של 1.9 מיליון ש"ח.
- 9.5 גם בבניית תקציב ההכנסות העצמיות נמצא, כי אומדן התקציב השנתי של ההכנסות העצמיות היה גבוה ביחס להכנסות בפועל, כמשתקף בטבלה כשהיו שנים שהפער היה גבוה במיוחד - ראה שנים 2000 ו-2002:

השנה	הכנסות עצמיות (ב-אש"ח)

המועצה הדתית

סה"כ הכנסות	הכנסות שונות	טהרת המשפחה	כשרות ושחיטה	רבנות ונישואין		
1,037	120	216	170	531	תקציב	1998
929	94	180	179	476	ביצוע	
1,130	153	286	191	500	תקציב	1999
1,070	153	189	228	500	ביצוע	
1,165	184	222	237	522	תקציב	2000
1,005	162	194	197	452	ביצוע	
1,021	170	190	205	456	תקציב	2001
927	126	187	166	446	ביצוע	
1,014	115	140	237	522	תקציב	2002
916	120+90	149	158	399	ביצוע	
834	115	97	207	415	תקציב	2003
728	120	90	137	380	ביצוע	
					תקציב	2004
619	104+101	81	10	323	ביצוע	

9.6 לדברי יו"ר המועצה הדתית בעבר, גם לאחר בג"צ ראשון-לציון והקריטריונים שנקבעו על-ידי משרד הדתות, הוא קיבל הנחיות מפורשות ממנכ"ל משרד הדתות להמשיך ולפעול במתכונת ובהיקפי התקציבים שהיו קודם לכן, וזאת עד אשר המשרד יכין תכנית הבראה מוסדרת עבור כל המועצות הדתיות בארץ.

10. הוצאות המועצה הדתית לכוח-אדם ושכר

10.1 עיקר הוצאותיה של המועצה הדתית מיועד לתשלום שכר העובדים והגמלאים, וזאת על-פי דוחות המאזנים הכספיים, וכמפורט בטבלאות שבנספח א'. ההוצאה לשכר הגיעה לכדי 83% ומעלה ובשנת 2004/2003, אף הגיעה לכדי 94% ומעלה מסך כל ההוצאות.

10.2 בשנים '96 ו-'97, הגיעה ההוצאה השנתית הכוללת לשכר עובדים וגמלאים לכדי 6.4 מיליון ש"ח, ומאידך, בשנים שלאחר מכן, 1998-2001, עלות ההוצאה לשכר עלתה באופן דרמטי לכדי 8.4 מיליון ש"ח (2 מיליון ש"ח יותר מאשר קודם לכן), ובשנת 2002, הגיעה לשיא של 9.4 מיליון ש"ח. בשנים 2003-2004, ההוצאה ירדה לכדי 8.7 מיליון ש"ח.

המועצה הדתית

10.3 בשנים 2003 ו-2004, היקף ההוצאה לשכר החודשי הגיע לכדי 720 אש"ח לחודש, כשהיקף ההכנסות מהקצאת משרד הדתות והעירייה (בעקבות "בג"צ ראשון-לציון") מגיע לכדי 500-520 אש"ח לחודש בלבד. כלומר: גרעון מובנה של כ-150 אש"ח מדי חודש בחודשו.

גם בשנת 2005, אחרי פרישתם של שלושה נבחרי הציבור, עדיין היקף ההוצאה לשכר מגיע לכדי 650 אש"ח, הוצאה שאינה מכוסה במלואה על-ידי ההקצבות החיצוניות.

10.4 להלן בטבלה היקף העסקת כוח-האדם במועצה הדתית בהשוואה לכוח-האדם המאושר על-ידי משרד הדתות:

שנים						
2005	2003	2001	1999	1998	1995	
	38.6	36.4	35	31.5	37.8	מס' משרות מאושרות להעסקה ע"י משרד הדתות (ללא משרת קייס)
	39.5	38.6	38.13	36.5	41.4	מס' משרות בפועל (ללא משרת קייס)
	0.9	2.4	3.3	5	3.6	עודף
34	29	29	29	27	20	מספר גמלאים
	8.6	8.8	8.2	8.2	4.9	עלות ההוצאה לתשלום שכר וגמלאות (במיליון ש"ח)

* הוצאות השכר בשנת 2002 הגיעו ל-9.4 מיליון ש"ח.

10.5 מנתוני הטבלה עולה, כי לאורך כל השנים נהגה הנהלת המועצה הדתית להעסיק כמות עובדים מעל למספר המשרות המאושרות להעסקה על-ידי משרד הדתות.

עניין זה עולה ומוצג בדוחות הביקורת ובמסמכים שהוציא בעבר מבקר העירייה להנהלת המועצה הדתית (דוחות מבקר העירייה מס' 13, 15 ו-16).

משרות עודפות אלו לא תוקצבו על-ידי משרד הדתות כל עוד לא אושרו על-ידו להעסקה מאוחר יותר.

ראוי להדגיש, כי יו"ר המועצה הדתית מר ר. ב. (באמצעות קשריו האישיים עם צמרת משרד הדתות), הצליח לאשר בדיעבד חלקן של משרות אלו.

10.6 עוד עולה מהטבלה, כי לאורך השנים גדלה כמות הגמלאים באופן משמעותי, מ-20 בשנת '95 עד ל-29 בשנת '99 ואילך. יש לציין, כי כמות זו עלתה שוב בשנת 2005 בעוד חמישה גמלאים, סך הכל ל-34 גמלאים ולכך היתה משמעות כספית על היקף ההוצאה הכוללת לשכר, כמפורט בסעיף 10.9.2.

המועצה הדתית

10.7 ראוי להדגיש, כי למרות ההליך הטבעי של פרישה לגמלאות, הביקורת סבורה, כי במועצה הדתית נעשתה התייעלות בלתי ראוייה בכך, שכנגד העובדים שפרשו נקלטו עובדים חדשים, דבר שגרם להעמסת עלויות משמעותיות בנושא השכר והגמלאות, כמפורט בהמשך, בסעיף 10.9.

הגידול בהוצאות לתשלום שכר לעובדים ולגמלאים

10.8 כמוצג בטבלה **בנספח א'** ובטבלה **בסעיף 10.4**, ההוצאה הכספית לתשלום שכר לעובדים ולגמלאים בשנים 1995-1997 הגיעה לכדי 6.4-6.3 מיליון ש"ח, אולם בשנת 1998 ואילך, חל גידול משמעותי בתשלומי השכר וגמלאות לכדי 8.5-8.2 מיליון ש"ח. בשנת 2002 ההוצאה הגיעה אף לכדי 9.4 מיליון ש"ח, בשנה.

10.9 בבדיקת הסיבות לגידול בשכר ניתן למצוא שלוש סיבות מרכזיות:

10.9.1 שינוי בהסדרי הפרישה לנבחרים - הורדת הגמלה מ-4% ל-2% בגין כל שנת כהונה, ובתמורה לכך העלאה של 40% למשכורת הקובעת כולל נבחרים גמלאים שפרשו קודם לכן. כתוצאה מכך, גדלה ההוצאה לתשלום לנבחרים הציבור המכהנים מ-676 אלף ש"ח בשנת 1997 ל-1,374 אלף ש"ח בשנת 1998 - עלייה של 203%.

10.9.2 הסיבה השנייה נובעת מגידול בכמות הגמלאים, מ-20 גמלאים לכדי 27 גמלאים, תוספת של שבעה גמלאים. כמו-כן, תוספת הגמלה לנבחרים הציבור שפרשו לגמלאות. כתוצאה מכך, גדלה ההוצאה לתשלומי פנסיה ופיצויים מ-1,366 אלף ש"ח בשנת 1997 לכדי 2,294 אלף ש"ח בשנת 1998. גידול של 68% בהוצאה. בשנת 2005 יחול גידול משמעותי נוסף בהוצאה לתשלומי גמלאות, וזאת לאחר פרישתם של חמישה עובדים נוספים לגמלאות, מתוכם שלושה בעלי תפקידים בכירים.

לדברי יו"ר המועצה הדתית לשעבר, בשנת 1998 פרשו שלושה נבחרים ציבור לגמלאות, ה-יו"ר ושני סגניו, וזו הסיבה העיקרית לגידול המשמעותי בתשלומי הגמלאות.

10.9.3 הסיבה השלישית - העסקה עודפת לאורך השנים של מספר משרות עודפות, כמפורט בטבלה בסעיף 10.4.

10.9.4 הביקורת מציינת, כי מבדיקתה עולה, כי לא תמיד הוכנסו עובדים והועסקו על-פי צורך אמיתי של חוסר בידיים עובדות, וזאת לנוכח ההוצאה הגדולה לתשלומי שכר וגמלאות, ובייחוד בתקופה שהחלה בשנת 2002 - משבר המועצות הדתיות בעקבות "בג"צ ראשון-לציון". כך, למשל:

(1) מדוע היה צורך בהעסקת 7 בלניות ובלנים לעבודה במקווה אחד, וזאת לאחר סגירתו של מקווה הלפר בשנת 2001, כשלצורך הפעלת מקווה אחד נזקקים ל-1 משרת בלן ול-2 משרות בלניות?

המועצה הדתית

- (2) אחד הבלנים הועסק ב- 150% משרה בתמורה לכך שעבד גם במקווה "שבת אחים" שאינו באחריות תפעולה של המועצה הדתית. הנושא הועלה גם בדוחות הביקורת בעבר.
- (3) גם לנוכח כמות בלנים גדולה זו, בעת שאחד/אחת מהם יצאה לחופשה, הוכנסו במקומם עובדים זמניים על-פי שעות ולרוב בני משפחה של אותם הבלנים !
- (4) לדברי ה-יו"ר, בעת שהופעלו שתי המקוואות, היה צורך בכל כמות הבלנים הזו מאחר שכמות המשתמשים במקוואות הינה גבוהה וכשנסגר מקווה להפר הוא לא יכול היה, לדבריו, לפטר את הבלנים שהועסקו במקווה זה בשל הסכמי עבודה.
- (5) הוכנסה עובדת לעבודה במועצה הדתית ביוני 2001 כבלנית. בפועל, עובדת זו לא הועסקה כלל בתפקיד זה ושימשה כמדריכה ב-"מדרשת דקלה", כשכלל אינה קשורה ישירות לפעילותה של המועצה הדתית. לדברי ה-יו"ר לשעבר, עובדת זו עסקה בעיקר כבלנית ומטבילת כלות במקווה וכמתנדבת במדרשיית "דקלה" ושם עסקה בפעילותה למען החזרת בנות לחיק היהדות.
- לעומת דברי ה-יו"ר, הביקורת סבורה, כי ביוני 2001, לאחר סגירת מקווה הלפר לא היתה כל הצדקה לקבל עובדת זו כ-"בלנית".
- (6) מועסק עובד במחלקת עירובין, ב- 75% משרה. בפועל, העובד מבצע את עבודתו בחצי יום בשבוע בלבד. ניתן היה, לדברי הביקורת, להעסיק עובד זה גם בתחום תפקידים נוסף כגון: פיקוח על הכשרות, וזאת במקום עובד אחר שנקלט לעבודה כמפקח כשרות.
- (7) הוכנס עובד במרץ 2002 לשמש כמזכיר עוזר לרב הספרדי הראשי. בפועל, לדברי עובדים מהמועצה הדתית, הועסק עובד זה במרבית זמנו כעוזרו האישי של יו"ר המועצה הדתית. לדברי יו"ר המועצה הדתית בעבר, העובד הוכנס לעבודה על-פי בקשתו האישית של הרב הספרדי הראשי וה-יו"ר מכחיש שהנ"ל הועסק עבורו. העובד שימש ומשמש עד היום כעוזרו האישי ונהגו של הרב הראשי הספרדי.
- (8) הוכנס עובד בינואר 2003 לשמש כעוזר נוסף של הרב הראשי האשכנזי כפקיד רבנים במקום עובד בתפקיד זהה שפוטר, כשבפועל היתה כבר עובדת אחרת ששימשה כעוזרת לרב, עובדת שהיתה צריכה להיות מופרשת לגמלאות מחמת גילה המבוגר - 80 שנה.

המועצה הדתית

לדברי ה-יו"ר, עובד זה נקלט במקום עובד אחר שפוטר עקב בעיות משמעת לפעילות בקרב המגזר הרוסי. הביקורת מציינת, שהנ"ל הוכנס לעבודה ללא אישור של משרד הדתות ב- 2003, בתקופה שבה המועצה היתה נתונה במשבר כספי עמוק.

(9) הוכנס עובד לתפקיד מפקח כשרות, ביוני 1999, בניגוד לעמדתו המקצועית של מנהל מחלקת הכשרות. לדברי ה-יו"ר לשעבר, העובד הוכנס על-פי בקשתו ואישורו של הרב הספרדי הראשי שהיה ממונה על נושא הכשרות.

(10) הביקורת מצאה שלושה מקרים נוספים של עובדים זמניים, שהועסקו בחוזים אישיים זמניים במשך חודשים רבים וללא אישור של משרד הדתות, כשהביקורת מטילה ספק בנחיצותם ובצורך האמיתי להעסקתם, וזאת על בסיס עדותיהם של עובדים במועצה הדתית. לדברי ה-יו"ר לשעבר, היה צורך מקצועי אמיתי בכל שלושת העובדים הללו וכל אחד מהם הועסק בתקופה אחרת והצדיק את עבודתו.

10.10 עוד מציינת הביקורת, כי בבדיקתה נמצאו חמישה עובדים במועצה הדתית, שניים מתוכם בעלי שכר גבוה, שהיה צורך להוציאם לגמלאות בשל גילם המבוגר, מעל גיל 65, ובייחוד לאחר שהיה ברור ליו"ר המועצה הדתית, כי ההכנסות המתקצבות של משרד הדתות והעירייה הולכות וקטנות ואינן מכסות אף לא את עלות השכר והגמלאות ויש צורך דחוף לצמצם את מצבת העובדים ולצמצם באופן דרסטי את עלויות השכר.

10.11 העסקת מזכ"ל המועצה הדתית - משך שנים רבות הועסק עובד בעל שכר גבוה כמזכ"ל המועצה הדתית. עובד זה היה צריך להיות מוצא לגמלאות כשהגיע לגיל 65. בפועל, הועסק עובד זה עד גיל 68. ראוי לציין, כי מאז התמנותו של יו"ר המועצה ושני סגניו, במאי '98, ניטלו תוך תקופה קצרה כמעט מלוא סמכויותיו ותפקידיו של עובד זה על-ידי שני הסגנים, כך שתפקידו נשאר ללא כל תוכן מעשי (על כך הצביעה הביקורת כבר בשנת 1999 בדוח 16) ולכן לא ברור מדוע היה צורך בהמשך העסקתו ובייחוד שניתן היה להוציאו כחוק לגמלאות ?

לדברי ה-יו"ר, במסגרת תכניות ההבראה שהכין, בנובמבר 2003, העובד נכלל ברשימת העובדים לפרישה לגמלאות, אולם התכנית לא אושרה לביצוע, ולראייה, עובד זה גם מונה ביוני 2004 להיות ממונה על המועצה הדתית.

10.12 הביקורת בחנה ושאלה את יו"ר המועצה הדתית לשעבר פעמים רבות מדוע לא צומצמה מצבת העובדים לאחר צמצום היקפי התקציב שניתן למועצה. יו"ר המועצה הדתית לשעבר, השיב לביקורת, כי לנוכח הסכמי העבודה הקיבוציים לא ניתן היה לפטר עובדים, וזאת בכדי לצמצם את עלויות השכר.

המועצה הדתית

מאידיך, הביקורת טוענת, שניתן היה גם באילווצים אלו להביא לפרישתם לגמלאות של מספר עובדים, בחלקם בכירים, ואת זה ניתן היה לבצע כחוק באם העובד הגיע לגיל הפרישה המוסדר בחוק ובוודאי שלא לקבל עובדים נוספים.

שכרם של הי"ר, הסגנים והרבנים הראשיים

10.13 שכרם של יו"ר המועצה הדתית ושני סגניו (כולל עלות מעביד), שכיחנו, מסתכם, נכון לנתוני שנת 2002 בשיעור של כ- 1.6 מיליון ש"ח לשנה. לצורך השוואה, בשנת 1997 שכרם של הי"ר ושני סגניו הגיע לשיעור של 676 אש"ח בלבד.

הביקורת מציינת, כי גובה שכרם של אלו נקבע בחוק, ובשנת '98, כפי שציינה הביקורת קודם לכן, הוגדל שכרם בשיעור של 40%.

10.14 הביקורת סבורה, כי למרות שעל-פי חוק ניתן למנות ל-יו"ר המועצה הדתית עד שני סגנים בשכר, יכולה היתה המועצה הדתית לפעול גם באמצעות מינוי של סגן אחד בלבד בשכר, וזאת בכדי לחסוך בעלויות שכר כבדות המסתכמות ב- 475 אש"ח לשנה לכל סגן וברצף השנים 1998-2004, בשיעור של כ- 2.8 מיליון ש"ח.

הביקורת מציינת, כי סגן זה הועסק תקופה ממושכת מעל תקן המשרות המאושר על-ידי משרד הדתות, וזמן ממושך חלף עד אשר הצליח יו"ר המועצה לאשרר בדיעבד תקן זה. במשך כל תקופת העסקתו הראשונה, משרד הדתות לא השתתף במימון העסקתו.

10.15 מעבר לכך, הביקורת מצביעה גם על עובדת כהונתם של שני רבני עיר ראשיים בעלות של כ- 1 מיליון ש"ח לשנה, וזאת בשעה שערים אחרות מסתפקות בכהונת רב ראשי אחד.

10.16 ראוי לציין, כי הממונה החדש על המועצה הדתית החל לפעול לצמצום מצבת העובדים, ולקראת סוף שנת 2005, הוצא עובד אחד לגמלאות ופוטרו חמישה עובדים נוספים.

11. מרכיבי ניתוח הגרעון הכספי לשנת 2004

11.1 בסוף שנת 2004, עמד הגרעון הכספי המצטבר של המועצה הדתית על 7,263 מיליון ש"ח, וזאת לאחר ששנת 2004 הסתיימה בגרעון שנתי שוטף של 1.7 מיליון ש"ח.

11.2 מרכיבי הגרעון על-פי הדוח הכספי לשנת 2004 הינם:

11.2.1 חובות לעובדים ולמוסדות בגין שכר - 6,364 אש"ח.

בתוך חוב זה נכללים החיובים בגין אי-תשלום שכר לעובדים הנבחרים, חוב שכר בגין "הוראת השעה" (תקופת החוב נוב' 03-אפריל 04), חובות למס הכנסה, קופות גמל, קרנות השתלמות ופיצויי פרישה של יו"ר המועצה בסך 450 אש"ח.

בחוב זה נכלל סכום כספי של 1,047 אש"ח, הפרשה עבור ימי חופשה ומחלה. הוצאה זו אינה מחייבת מימוש מידי. היא אמורה להתבצע בעתיד, אם בכלל.

המועצה הדתית

- 11.2.2 התחייבויות תלויות - 253 אלף ש"ח.
בשנת 2003 הוגשו תביעות כנגד המועצה הדתית בגין הלנת שכר. סכום זה אמור לכסות את הפיצויים שנפסקו לטובת העובדים בגין הלנת שכר זו.
סכום זה מתייחס רק לריבית והפרשי הצמדה, סכום הקרן כלול במסגרת החוב של 6,364 אלף ש"ח - ראה סעיף 11.2.1.
- 11.2.3 חובות לספקים וזכאים שונים - 293 אלף ש"ח - חובות לספקים שטרם שולמו. לא ברור לביקורת אם זהו אכן סכום החוב המדוייק והמקיף את כל החובות הנצברים לספקים.
- 11.3 עולה מכך, כי סכום החוב הכספי שיש לממשו בפועל לסוף שנת 2004 הינו 6,216 אש"ח.

12. האומדן/הגרעון הכספי המצטבר לשנת 2005

12.1 מאחר שהביקורת לא הצליחה לקבל בגלל שביתת העובדים מאזן בוחן מסודר, גם לא ניתן להפיק דוח שכזה מאחר שנתוני הפעילות הכספית בשנה זו לא מצויים בהנהלת החשבונות של המועצה, בוצע אומדן כספי בשיתוף הממונה על המועצה הדתית לגבי שיעור ההכנסות וההוצאות הצפויות בשנה זו ובהתייחס למצבת החובות של המועצה הדתית משנים עברו.

12.2 הכנסות צפויות

השתתפות משרד הדתות	3,300 אש"ח
השתתפות עיריית בת-ים	3,090 אש"ח - (170 אש"ח נוספים נשארו בידי העירייה לטובת עיקולים)
הכנסות עצמיות - צפי	400 אש"ח - תחזית של הממונה
סה"כ	6,790 אש"ח

הערה: תקציב ההשתתפות של עיריית בת-ים הינו פועל יוצא של התקציב שאושר להעברה על-ידי משרד הדתות בסך של 2.6 מיליון ש"ח. לפיכך, העירייה אמורה היתה להעביר 3.9 מיליון ש"ח. בפועל, העירייה תקצבה את המועצה הדתית במסגרת התקציב שאושר במועצת העירייה לשנת 2005, ב- 3,260 אש"ח בלבד.

12.3 מבדיקה עם הממונה על המועצה הדתית נמסר לביקורת, כי מהכספים שהתקבלו בשנת 2005, שולמו שלוש משכורות העובדים אוקטובר-דצמבר לשנת 2004, וכן משכורות מלאות של החודשים ינואר-יוני. משכורת יולי וחצי משכורת אוגוסט שולמו לעובדים, אולם לא בוצעו התשלומים לקרנות, מס הכנסה וביטוח לאומי. כן שולמו 259 אש"ח מתוך החוב של 1,450 אש"ח של "הוראת שעה".

המועצה הדתית

12.4 להלן מצבת החובות באלפי ש"ח, נכון ל- 1/1/06 :

	משכורות לעובדים -
2,600 אש"ח	4 חודשי שכר X 650 אש"ח =
325	חצי משכורת אוגוסט
1,828 נעשה מאמץ לבטל את	מס הכנסה עד 31/12/05
הקנס שהוטל ע"י מס	
123 הכנסה בשיעור	
אש"ח	
1,290	"הוראת שעה" (החזר הפחתת שכר לעובדים) +
757	מענקי פרישה
467	קופות גמל 2003
156	קופות גמל 2005 (לחודשים מאי-אוג')
173	ביטוח לאומי פריסת חיוב
272	ביגוד והבראה 2004
260	ביגוד והבראה 2005
89	מענק יובל 2004
89	מענק יובל 2005
<u>214</u> (נכון ל- 1/1/05)	חובות לספקים
8,518	
<u>253</u>	התחייבויות תלויות בגין הלנת שכר
8,771	בשנת 2003 כולל חובות והפרשי הצמדה
	סה"כ
<u>1,046</u>	התחייבויות עתידיות לתשלום
9,817 אש"ח	ימי מחלה וחופשה

המועצה הדתית

המועצה הדתית - תקציב - נתוני הכנסות והוצאות בשנים 1995 - 2004 על-פי מאזנים כספיים
שנתיים (באלפי ש"ח)

1997		1996		1995			
תקציב מאושר	הצעת תקציב	ביצוע	תקציב מאושר	הצעת תקציב	ביצוע	תקציב מאושר	
	מועצה דתית		מועצה דתית			מועצה דתית	הכנסות
	2,496	2,092	2,333	1,968		1,968	משרד הדתות/ר. הממשלה
	3,864	3,548	3,620	2,952		2,952	עיריית בת-ים
		251 (1)					הכנסות/הקצבות מיוחדות
	6,360	5,641	5,953	4,920		4,920	סה"כ השתתפות חיצונית
							הכנסות עצמיות
	515	443	520	441		405	רבנות ונישואין
	141	168	166	277		525	כשרות ושחיטה
	200	173	160	158		165	טהרת המשפחה
	66	16	88	57		110	הכנסות שונות
	922	800	934	933		1,205	סה"כ הכנסות עצמיות
	7,282	6,691	6,887	5,853		6,125	סה"כ הכנסות
							הוצאות
	4,751	4,976	4,335				שכר עובדים
	1,480	1,346	1,390				פנסיה ופיצויים
	6,231	6,322	5,725	4,856		5,150	סה"כ שכר ופנסיה
	1,051	883	1,162	471		975	הוצאות תפע' ומימון
	7,282	7,205	6,887	5,327		6,125	סה"כ הוצאות
		264		(261)			עודף (גרעון) בתחילת שנה
		(514) 63 (2) (545) (3)		526			עודף (גרעון) שנתי
		(732)		264			עודף (גרעון) מצטבר

המועצה הדתית

המועצה הדתית - תקציב - נתוני הכנסות והוצאות בשנים 1995 - 2004
על-פי מאזנים כספיים שנתיים (באלפי ש"ח)

2001		2000			1999			1998			
תקציב מאושר	הצעת תקציב	ביצוע	תקציב מאושר	הצעת תקציב	ביצוע	תקציב מאושר	הצעת תקציב	ביצוע	תקציב מאושר	הצעת תקציב	
											הכנסות
		מועצה דתית		מועצה דתית		מועצה דתית				מועצה דתית	משרד הדתות/ר. ממשלה
3,886	3,886	+3,460 304 (5)	3,226	3,613	3,697	3,763	3,763	3,176		3,176	
5,829 (6)	5,829	5,015 + 173 (5)	4,839	4,839	+5,536 (4) 359	5,645	5,645	4,765		4,765	עיריית בת-ים
											הכנסות/הקצבות מיוחדות
9,715	9,715	8,475 + 477 (5)	8,065	8,452	+9,233 359	9,408	9,408	7,941		7,941	סה"כ השתתפות חיצונית
											הכנסות עצמיות
	456	452		522	500		500	476		531	רבנות ונישואין
	205	197		237	228		191	179		170	כשרות ושחיטה
	190	194		222	189		286	180		216	טהרת המשפחה
	170	162		184	153		153	94		120	הכנסות שונות
	1,021	1,005		1,165	1,069		1,130	928		1,037	סה"כ הכנסות עצמיות
	10,736	9,480 + 477		9,990	+10,303 359		10,494	8,869		8,978	סה"כ הכנסות
											הוצאות
	6,764	6,582		6,284	6,215		6,087	5,877		5,706	שכר עובדים
	2,044	1,935		1,838	2,024		2,475	2,294		2,160	פנסיה ופיצויים
	8,708	8,517		8,122	8,239	9,469	8,562	8,171		7,866	סה"כ שכר ופנסיה
	1,928	1,770		1,668	1,699	922	1,932	1,146		1,112	הוצאות ומימון תפע'י
	10,736	10,287		9,790	9,938	10,391	10,494	9,317		8,978	סה"כ הוצאות
		(631)			(1,355)			(908)			עודף(גירעון)בתחילת שנה
		(807) (330) (5)			+ 365 (4) 359			(447)			עודף (גירעון) שנתי
		(962)			(631)			(1,355)			עודף (גירעון) מצטבר

המועצה הדתית

המועצה הדתית - תקציב - נתוני הכנסות והוצאות בשנים

2004 - 1995

על-פי מאזנים כספיים שנתיים (באלפי ש"ח)

2004			2003			2002			
ביצוע	תקציב מאושר	הצעת תקציב	ביצוע	תקציב מאושר	הצעת תקציב	ביצוע	תקציב מאושר	הצעת תקציב	
		מועצה דתית			מועצה דתית			מועצה דתית	הכנסות
3,778	2,628		2,445	2,046 ל-9 חודשים	3,210	3,314	+ 3,210 85	3,696	משרד הדתות/ר. ממשלה
2,757	3,942		3,515	3,681	4,815	(7) 5,800	4,815	6,122	עיריית בת-ים
					685		85	570	הכנסות/הקצבות מיוחדות
6,535	6,570		5,959	6,072	8,710	9,114		10,388	סה"כ השתתפות חיצונית
									הכנסות עצמיות
323			380		415	399		522	רבנות ונישואין
10			137		207	158		237	כשרות ושחיטה
81			90		97	149		140	טהרת המשפחה
104			120		115	210		115	הכנסות שונות
518			728		834	916		1,014	סה"כ הכנסות עצמיות
7,052			6,687		9,544	10,030		11,402	סה"כ הכנסות
									הוצאות
			6,694		7,412	7,366		7,094	שכר עובדים
			1,948		2,620	2,039		(2,579)	פנסיה ופיצויים
8,466			8,642		10,032	9,405		9,673	סה"כ שכר ופנסיה
277			582		1,011	1,814		1,729	הוצאות תפעוליות ומימון
8,743			9,224		11,043	11,219		11,402	סה"כ הוצאות
5,572)			(8) (3,036)			(1,809)			עודף (גירעון) בתחילת השנה
(1,691)			(2,536)			(1,189)			עודף (גירעון) שנתי
7,263)			(5,572)			(2,998)			עודף (גירעון) מצטבר

הבהרות לנתונים המוצגים:

- (1) הכנסה נוספת מביטול חוב למס הכנסה.
- (2) הכנסות מימון נטו מפעולות.
- (3) תיקון גירעון תחילת שנה.
- (4) סכום כספי נוסף שעיריית בת-ים העבירה למועצה הדתית עבור כיסוי חובות עבר.
- (5) בשנה זו התקבלה הקצבה מיוחדת נוספת של משרד הדתות 303 אלף ש"ח לעבודות פיתוח ומעיריית בת-ים - 173 אלף ש"ח לכיסוי חובות, ולפיכך, הגירעון השנתי השוטף קטן לכדי 330 אלף ש"ח.
- (6) התקציב תוקן מ- 5,000 אלף ש"ח ל- 5,829 אלף ש"ח בעקבות החלטת ועדת השרים.

המועצה הדתית

(7) העברה כספית כוללת גם את 828 אלף ש"ח של החלטת ועדת השרים, מדצמבר 2001.

(8) קיים פער של 38,000 ש"ח בגירעון המצטבר של סוף שנת 2002 ל-2003.

(9) עוד 170 אלף ש"ח משוריינים בעיריית בת-ים לטובת עיקולים על המועצה הדתית.